

„Prvotřídní historický román plný napětí a překvapivých momentů...
který zavede čtenáře zpátky do minulosti na místo, které nikdy nemělo existovat.“

MARK SULLIVAN, autor bestselleru *Pod krvavými nebesy*

ANN LEARY

DCERY ŠTĚSTĚNY

ROMÁN

DCERY
ŠTĚSTĚNY

Copyright © 2022 by Feeblemindfulness, LLC.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Olga Fišnerová, 2024

Cover © Evan Gaffney, 2024

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2024

ISBN 978-80-277-5263-8 (pdf)

DCERY ŠTĚSTĚNY

ANN LEARY

přeložila
Olga Fišnerová

Věnováno Meg a Paulovi
a památce naší babičky Mary

POZNÁMKA AUTORKY

Když jsem zhruba před deseti lety začala pátrat ve svém rodokmenu, chtěla jsem zjistit, jak vlastně moje babička z matčiny strany osiřela. To jsem však nikdy nezjistila; nenašla jsem žádný záznam o jejím narození nebo o tom, kde jako malá bydlela. Našla jsem ji však v záznamech o sčítání lidu z 30. let 20. století. Bylo jí tehdy sedmnáct a pracovala jako stenografka v jedné velké pensylvánské instituci zvané Laureltonská státní vesnice pro slaboduché ženy v reprodukčním věku. Moje babička je už po smrti a podle mých zjištění o své práci v dané instituci s nikým nemluvila. Zaujal mě však ten odpudivý název, takže jsem se rozhodla trochu zapátrat. To, co jsem se dozvěděla, mi stále nedává spát.

Laureltonská státní vesnice nebyla zvláštní škola pro mladé ženy s mentálním postižením, jak jsem původně předpokládala. Během doby, kdy tam moje babička pracovala, se jednalo o eugenický ústav pro choromyslné, jeden z mnoha v této zemi. Jeho primárním účelem bylo segregovat dívky a ženy, které byly „mentálně či morálně vadné“, aby nemohly plodit další „vadné“ jedince.

Pokud byla mladá žena v prvních dekádách dvacátého století zatčena v ilegálním nočním klubu nebo měla nemanželské dítě, jestliže byla lesba nebo pracovala jako prostitutka, často byla diagnostikována jako mentálně vadná. Tou dobou se jednalo o trestné chování a kriminalita se začala spojovat s rozšířenými teoriemi

o dědičnosti psychických nemocí a mentálních postižení. Tisíce žen, které by dnes testy zcela jistě zařadily do běžného či lehce nadprůměrného inteligenčního rozsahu, byly tehdy označeny za „slaboduché“. Byly sterilizovány a/nebo uvězněny na základě eugenických zákonů. Některým bylo sotva dvanáct let, když je odeslali do ústavů pro slaboduché, a nepropustili je až do věku menopauzy.

V Laureltonské státní vesnici tyto „slaboduché dívky“ kácely celé akry lesů, pracovaly na polích, staraly se o stáda dobytka a obstarávaly téměř veškeré vaření, uklízení a další povinnosti spojené s údržbou tak velké instituce. Mnohé byly najímány k pracím v okolních domovech a podnicích. Za jejich práci byl však placen ústav, nikoliv jednotlivé ženy.

V čele této úspěšné veřejné instituce stála pozoruhodná žena, doktorka Mary Wolfová. Lékařský titul získala v době, kdy na vysoké škole studovala jen hrstka žen. V naší zemi se jednalo o jednu z prvních psychiatriček, přímočarou vůdkyni ženského hnutí sufražetek z let po roce 1910 a vynikající řečnici. Byla to jedna z prvních feministek, bojovnice za občanská práva žen, jejich zdraví a obecné blaho. Na první pohled pro mě bylo snadné pochopit, proč moje babička chtěla pracovat pro tak inteligentní a moderně smýšlející ženu.

Potom jsem se v tom však začala vrtat o něco víc. A to, co jsem zjistila, se stalo inspirací pro tuto knihu. Z toho vyplývá, že *Dcery štěstěny* jsou fiktivním příběhem. Všechny postavy a události jsou dílem mé fantazie.

Také chci dodat, že tato kniha obsahuje výrazy a postoje spojené s rasou, sexualitou a mentálním postižením, které převažovaly v Americe začátkem dvacátého století, ale dle dnešních standardů jsou urážlivé. Slova jako *slaboduchý*, *debil*, *imbecil* a *idiot* byla tehdy klinickými termíny. Lékaři a psychologové je využívali ke klasifikaci značné části populace, již považovali za mentálně

a/nebo morálně nezpůsobilou. Příklad užití těchto slov můžete vidět v následujícím citátu. Napsala ho další slavná feministka, bojovnice za ženská reprodukční práva a také, stejně jako mnoho dalších pokrokářů dané éry, zapálená eugenička.

Každá slaboduchá dívka či žena dědičného typu, obzvláště v kategorii debility, by měla být během reprodukčního období segregována. V opačném případě je téměř jisté, že zplodí debilní děti, které s podobnou jistotou zplodí další vadné jedince.

– Margaret Sanger, *The Pivot of Civilization*, 1922

Děkuji, že jste se rozhodli si *Dcery štěstěny* přečíst.

Ann Leary
říjen 2021

PRVNÍ ČÁST

---

1. KAPITOLA

Říkali mi, že moje matka měla úžasný smysl pro humor. A také že byla pěkná. Ale většina lidí si jako první vybaví její bystrost a bezstarostný smích, a právě díky tomu jsem vždycky měla lepší představu o tom, jak se cítila, než jak vypadala. Musela být po většinu času šťastná, když ji neustále napadalo, co vtipného říct a čemu se zasmát. Zemřela, když jsem byla ještě nemluvně, takže si na ni nepamatuji. Když jsem se přestěhovala do domu mé tety Kate, nejednou jsem ji zaslechla, jak se o mé matce a mně baví s přáteli, obvykle tlumeným hlasem těsně poté, co jsem opustila místnost.

„Je to taková zasmušilá dívenka,“ říkali. Nebo: „Je nějaká nasmělá; Louisin elán očividně nepodědila.“

Tak se má matka jmenovala: Louisa. Údajně měla v očích jiskru. Můj strýc Teddy to o ní jednou řekl, a když jsem se ho zeptala, co je to ta jiskra a ve které části oka ji měla, jenom se zasmál a mrkl na mě. Když jsem se ho na to zeptala znovu, řekl mi, abych „zavřela chleběrnu“.

Elán nebo jiskru v oku jsem po matce nepodědila, zato mi odkázala moc hezký dámský kufr. Jednalo se o svatební dar od jednoho zámožného bratrance ze vzdáleného kolene. Poprvé jsem ten kufr viděla onoho dne, kdy si pro mě do Sirotčince svatě Kateřiny přišel otec. Ani matce Beatrici nedal vědět předem, prostě se tam jednoho letního odpoledne v roce 1922 zjevil. Bylo

mi tehdy dvanáct. Přijel tam ve vypůjčeném černém packardu, a když přišel do zahrady, kde jsme si já a moje kamarádky hrály, zavolal: „Která z vás je Mary?“

Ruku zvedlo alespoň pět dívek, včetně mě. Koneckonců se jednalo o katolický sirotčinec. Když se však na každou z nás nepřítomně usmál, zmocnil se mě pocit, jako by mi sáhl rukou do hrudi a rozdrtil mi srdce. Neviděla jsem ho téměř rok, ale přesto jsem okamžitě věděla, kdo to je. Trochu jsem mezitím vyrostla; nejspíš proto mě napoprvé nepoznal.

„A co Edel... nebo Trudy?“ zeptal se. „Když byla naše dívka malá, pojmenovali jsme ji Trudy. Trudy Englová.“

Byla jsem příliš nadšená, než abych se dál cítila ublíženě. Jen co jsem vystoupila z houfu, řekl: „Tady tě máme!“ A objal mě. Když mi krátce přitiskl tvář k čelu, cítila jsem, že má čerstvě oholenou čelist zvláště hladkou. Kdysi míval tvrdé vousy, to když mě za ním strýc Teddy vzal na pilu.

Nařídil mi, abych si sbalila oblečení, protože se stěhuju za tetou Kate. Když starším dívkám připomněl mé původní jméno, jejich smích a popichování na mě působily jako slepé výstřely. Připomínaly mi to hlasité *pif pif pif* z falešné pistole klauna v cirkusu, který každé léto jezdil do Scrantonu. Jeden večer měli vždy zdarma pro „nalezence a další nešťastníky“. Když jsme tu klaunovu pistoli jako malé poprvé slyšely, všechny jsme vykřikly a chytily se za ruce, ale napřesrok a v dalších letech jsme už ani nemrkly. Zatímco klaun předváděl ty staré známé vylomeniny, my se u stánků praly o buráky a sladkosti. Během večera pro nalezence slon nikdy neopustil svůj stan a akrobati si občas také udělali volno. Na nás zbyl jenom ten hloupý klaun a kejkle se psy, ale koho ti zajímali? Dostaly jsme sáčky s dobrotami. A stejně tak nyní ty dívky – koho zajímalo, že na mě volají tou hloupou přezdívkou? Měla jsem otce; ony ne. Mě si chtěl odvést. A ony musely zůstat v domově.

„Tak pojď, sbalíme ti věci,“ řekl otec. Měl s sebou ten krásný bílý kufr, který kdysi patřil mé matce.

„Ona moc věcí nemá,“ zaprskala matka Beatrice, když jsme se ocitli v dormitáři s nízkým stropem. „Rozhodně ne tolik, aby jimi zaplnila tak velký kufr, pane Engle. Nedovedu si představit, co by taková dívka dělala s tak draze vypadajícím zavazadlem. Kdybyste nás byl informoval s větším předstihem, s radostí bychom všechny její nezbytnosti zabalily, jako to děláme u ostatních polosirotků, kteří mají to štěstí a mohou se vrátit k rodině.“

Pár mých kamarádek – Dorothy, Marge, Mary Hempelová a malá Mary – nás následovalo dovnitř a teď na mého otce zíraly, jako by před sebou měly filmovou hvězdu. Skutečný otec se v našem sirotčinci neukazoval každý den. Uvědomila jsem si, že k němu vzhlížím se stejným výrazem jako ony – spíš ohromeně než důvěrně jako dcera. Přistoupila jsem k němu blíže a na chvíli jsem si dokonce říkala, že bych ho mohla chytit za ruku tak, jak to dělaly dcery se svými otci ve filmech. On mě však v tu chvíli omylem praštil do ramene, zatímco házel kufr na postel. Pak vytáhl z vesty kapesník a otřel si čelo. Uprostřed léta bylo tam nahoře takové horko, že mohl člověk sotva dýchat.

Matka Beatrice byla zaneprázdněná zkoumáním kufru mé matky, což mi lezlo opravdu na nervy. Patřil mé matce, kdo jí dal právo ho tak ohmatávat? Konečně odklapla dvě mosazné přezky ve předu, otevřela ho a zašeptala: „Dobré nebe.“

Já a ostatní dívky jsme se shlukly kolem, abychom se také mohly podívat. Celý vnitřek byl vypolstrovaný růžovým saténem. Matka Beatrice váhavě nadzvedla tenkou destičku, pod níž se nacházela nižší přihrádka. Ta byla také růžová, ale zároveň nadýchaná jako polštářek a ozdobená ručně obroubenými kapsičkami.

„Ach, jaká krása,“ vydechla matka Beatrice, zatímco hladila svými pavoučími prsty růžovou výstelku a zajížděla přitom do

jednotlivých záhybů. „Je tu místo pro všechno a vše bude hezky uspořádané, nádhera. Ale pro malou dívenku jen stěží užitečné. Copak je tohle?“

Zatáhla za tenkou stužku, která visela z jedné z kapsiček. Vyskočil z ní dámský podvazek, připojený k síťované punčoše, a šlehl matku Beatrice do krku. Takhle hlasitě by nevykřikla, ani kdyby to byl had, natož aby ho odhodila tak daleko. Myslela jsem, že se udusím, jak jsem se snažila potlačit smích. Otec se však neudržel. Zasmál se a mrkl na ostatní dívky, které se chichotaly do dlaně.

„Svatá Panno,“ zašeptala matka Beatrice a propalovala pohledem punčochu na zemi. Červenala se až k límečku svého hábitu. Otec se sklonil a punčochu i s podvazkem sebral. Už se nesmál. Opatrně prádlo složil a schoval ho do kapsy svého kabátu.

„Tenhle kufr patřil mé manželce,“ řekl tiše. „Nevěděl jsem, že v něm ještě něco zůstalo. Použila ho jenom jednou. Na naší svatební cestě.“

„Ano, ano, jistě,“ řekla jeptiška, očividně znepokojená, s obličejem stále rudým jako ředkvička. Pokřížovala se. Potom zavřela oči a položila jednu ruku na kufr. Dívky i já jsme sklopily hlavy a přivřely víčka, ale stále jsme ji sledovaly tak, jak jsme sledovaly všechny jeptišky, když se modlily: bystře a ostražitě jako lovečtí psi. Číhaly jsme na anděly našich matek (já tu mou nikdy neviděla, ale vždycky jsem čekala, protože některé starší dívky tvrdily, že viděly, jak se jejich matka vznáší nad modlícími se jeptiškami). Když se sestra opět pokřížovala, sbalila jsem si s pomocí Dorothy a ostatních své flanelové spodní prádlo, vlněné punčocháče a zbytek dalších věcí.

O pět let později jsem Scranton a dům mé tety Kate opustila téměř stejně náhle a nečekaně jako tehdy Sirotčinec svaté Kateřiny. Jednoho horkého jarního rána jsem stála v páchnoucí, přeplněné tramvaji a tiše proklínala ten porouchaný nákladák,

který blokoval koleje. Následujícího dne mě vezli po městě v naleštěné limuzíně a já měla co dělat, abych povýšeně nemávala na všechny obyčejné smrtelníky, kteří přeskakovali příkopy za neřádně odpadky a zírali na nás s otevřenou pusou, když jsme projížděli kolem.

V den, kdy ten nákladák zablokoval koleje, jsem měla zpoždění, a tak jsem se rozhodla vyskočit z vozu, jenže přesně v tu chvíli se tramvaj konečně s trhnutím rozjela. Klopýtla jsem a při doskoku na špinavý chodník si natrhla novou punčochu. Mířila jsem na přednášku do centra, kde jsem se měla setkat s paní Piersonovou. Chtěla mě seznámit se svou přítelkyní. Šlo o lékařku, která přijela na návštěvu a mohla by pro mě mít práci. Zbývajících pět bloků k budově Křesťanského sdružení mladých žen jsem doběhla sprintem, jen abych zjistila, že těžké dveře vedoucí do posluchárny jsou zavřené a program už začal.

„Copak se stalo, drahá?“ zašeptala paní Piersonová, když jsem konečně vklouzla na místo, které mi držela. Začala jsem jí vše šeptem vysvětlovat, ale ona jen položila ruku v rukavičce na mou, něžně mi ji stiskla a shovívavě se usmála. Kývla bradou k přednášející v přední části posluchárny a naznačila mi, kam mám zaměřit svou pozornost.

„To je doktorka Vogelová?“ zašeptala jsem.

Lékařku jsem ještě nikdy neviděla, ale představovala jsem si ji přesně tak, jak vypadala ona tělnatá, zasmušilá matrona na pódiu. Když jsem se ještě před pár minutami po špičkách kradla uličkou, dramaticky se odmlčela a probodla mě nesouhlasným pohledem, než se opět vrátila ke svému proslovu.

„Dobré nebe, to ne,“ odvětila paní Piersonová. „To je paní Danforthová, žena soudce Danforth.“ Znovu mi stiskla ruku a já se mírně uvolnila.

V tu chvíli paní Danforthová oznámila: „A nakonec bych chtěla poděkovat všem dámám z Křesťanského spolku abstinujících žen

za to, že zorganizovaly dnešní přednášku a společný oběd. A nyní pár slov o našem jedinečném hostovi, doktorce Agnes Vogelové. Jak mnohé z vás jistě víte, paní doktorka Vogelová proslula jako zastánkyně volebního práva pro ženy a během války byla jednou z těch, které vedly Červený kříž v Pensylvánii. Také byla jednou z prvních žen, které získaly lékařský titul v oboru psychiatrie, a je rovněž zakladatelkou a ředitelkou Státní vesnice Nettleton pro slaboduché ženy v reprodukčním věku. Jsme nesmírně poctěny, že ji tu dnes máme, aby vám mohla povědět o Nettletonu, jehož údělem je chránit ty nejzranitelnější mladé ženy naší společnosti. Přivítejte, prosím, paní doktorku Vogelovou.“

Připojila jsem se k potlesku a natáhla jsem krk, abych viděla přes klobouky přede mnou. Věděla jsem, že paní Piersonové je minimálně čtyřicet let a že s doktorkou Vogelovou chodila na vysokou, ale žena, která se blížila k pódiu, vypadala mladší. Tato dáma, na rozdíl od dam v hledišti oděných ve všedních plátěných šatech nebo na míru šitých kostýmcích, byla vysoká a štíhlá a měla na sobě hedvábné šaty s decentním květovaným vzorem a elegantním nízkým pasem. Když došla na pódium, dotkla se tváří tváře své hostitelky a následně se obrátila na nás. Ne, tahle elegantní žena s uhlazeným blondatým mikádem a jemnými aristokratickými rysy vůbec nevypadala tak, jak bych si představovala doktorku.

„Dobrý den,“ pozdravila doktorka Vogelová a usmála se na nás. „Některé zdejší tváře poznávám z Červeného kříže a další válečné dobročinné práce. Je příjemné být opět ve společnosti tak dobrých přátel.“

Opět jsem se opřela a prohlédla si svou potrhanou punčochu. Přednáška mě vlastně ani nezajímala. Psal se rok 1927. Proč dál mluvit o právu žen volit, když ho ženy už dávno mají? Proč udržovat v chodu kluby abstinetek, když už několik let platí prohibice a všichni stejně pijí dál? Chtěla jsem se s doktorkou Vogelovou

sejít, protože jsem potřebovala práci. Paní Piersonová vyučovala těsnopis, psaní na stroji a stenografii na obchodní akademii, již jsem poslední rok navštěvovala, a řekla mi, že jsem její nejmladší a nejslibnější studentka. Když se dozvěděla, že její přítelkyně doktorka Vogelová hledá novou sekretářku, doporučila jí mě. Načasování bylo dokonalé, protože paní Vogelová měla tento týden přednášet ve Scrantonu. Paní Piersonová trvala na tom, abych přišla a ten proslov si vyslechla. Jen co jsem si tedy urovnala punčochu, vzhledla jsem k pódiu a nasadila alespoň trochu zaujatý výraz.

Doktorka Vogelová zrovna popisovala, jak byli armádní inspektoři během války překvapení, že je tolik amerických mužů neschopných služby, protože trpěli nějakým mentálním neduhem. „Při mém psychiatrickém výzkumu jsem ve spolupráci s kolegyněmi zjistila, že výskyt slaboduchosti je stejný, ne-li vyšší u dívek a žen. A bohužel je to právě ženská část populace, která představuje hrozbu pro naši společnost.“

Doktorka Vogelová se odmlčela a přes brýle pozorně pohlédla na řady posluchaček.

„Jen se chci ujistit, že zde mezi námi nejsou žádní pánové.“ Když se přesvědčila, že tomu tak není, pokračovala: „Dávám přednost čistě ženským skupinám, jako je tato, neboť tak mohu hovořit o citlivých společenských tématech, která by ve smíšené společnosti mohla vyvolat rozpaky.“

Nebyla jsem jediná, kdo se po jejích slovech mírně předklonil, aby slyšel to, co je pro smíšenou společnost příliš trapné.

„Všechny jsme tu dospělé ženy, takže mohu říct něco, co všechny dobře víme: žádná normální žena nenaváže intimní vztah s mužem, jehož mysl je zaseknutá na úrovni malého chlapce. Smutnou pravdou však je – a dámy, tohle víme s jistotou –, že existuje mnoho jinakpočestných mužů, kteří navážou nezákonný vztah s jistým typem mladých žen bez ohledu na jejich mentální omezenost nebo způsobilost stát se potenciální matkou. Jistě víte,

o kterých ženách je řeč. Jde o takové, které přímo ve vašem ctěném Scrantonu vidáte, jak se plíží mezi vykřičenými domy a nelegálními výčepními podniky. Na první pohled se vám mohou jevit zcela normální, vlastně bývají docela hezké. Po pár letech je však uvidíte zničené a chudobné, jak žebrají po ulicích, nemocné a obklopené vlastními nemanželskými dětmi. Tyto ubohé, mentálně slabé dívky, které se těmi nejhoršími muži často nevědomky nechají zlákat k životu zločince, jsou přesně těmi, které se snažíme ze všech sil segregovat a poskytnout jim potřebnou péči *předtím*, než se jim narodí dítě, a to nejen pro jejich bezpečí, ale hlavně pro bezpečí našich komunit.“

Doktorka Vogelová dál popisovala všechna moderní zařízení, která Vesnice, jak ji nazvala, nabízí, a pokrokové programy, jež v nich zavedla. Dívky ubytované ve Vesnici prý zpívají, vaří, zahradničí a učí se. Pokoušela jsem se skrýt zívání. Doktorka pak konečně zvedla hlas a její tón se změnil v ten, který řečníci obvykle používají ke konci projevu. Opět jsem se narovнала.

„Ano, ve Vesnici jsme odvedli velký kus práce, ale potřebujeme vaši pomoc,“ pravila. „Staráme se o více než šest set ubytovaných žen a téměř stejný počet čeká na přijetí. Abychom se mohli postarat o každou z nich, budeme potřebovat alespoň tři další budovy. Proto jsem požádala vládu, aby nám s náklady na výstavbu pomohla. Pokud jste na pochybách, zda jsou takto využité daně z vašich těžce vydělaných peněz použity efektivně, zamyslete se, prosím, nad případem, který nedávno zveřejnilo Městské charitativní sdružení Pensylvánie. V tomto případě figurovaly dvě slaboduché ženy, sestry z rozvětvené rodiny litevských imigrantů. Tyto dvě ženy předaly své mentální vady *sedmadvaceti* slaboduchým, nemanželským a zlotřilým dětem. Ano, nyní musí naše společnost pečovat o dalších sedmadvacet mentálně vadných jedinců, kteří zase zplodí třetí generaci budoucích nuzáků a kriminálníchků. Jen si představte, kdybychom těmto dvěma zranitelným sestram

v reprodukčním věku poskytl bezpečný přístav. Předěšli bychom zrození spousty nešťastníků, jejichž budoucí nemoci, úpadek a zločiny budou přítěží pro nás všechny. Doufám, že stejně jako já věříte, že úhelným kamenem veškeré charitativní činnosti by měla být prevence. Žádám vás proto, abyste, drahé dámy, plně využily našeho tvrdě vydobytého práva volit a naléhaly na zákonodárce, aby podpořili rozšíření Státní vesnice Nettleton.“

Po nadšeném potlesku jsem následovala paní Piersonovou do přední části posluchárny, kde teď přednášející stála obklopená hloučkem uchvácených žen. Tou dobou doktorka Vogelová učarovala už i mně. Neměla jsem tušení, že existuje místo, kde mohou duševně zaostalé dívky najít bezpečí. Bylo smutnou pravdou, že muži tyto dívky využívali. Viděla jsem to na vlastní oči, když se teď nelegální hospody rozšířily po celém Scrantonu. Dívky, které jsem odtamtud vídala odcházet, nevypadaly normálně a některé byly opilé už za bílého dne. Ani mi nepřišlo na mysl, že by mohly plodit děti v takovém množství, jak jsem se právě dozvěděla. Dávalo to však smysl vzhledem k tomu, že to neměly v hlavě v pořádku a nechápaly ani základní morální principy.

Ve Scrantonu i okolí se otevíralo mnoho nových podniků, ale jen málokteré nabízely práci ženám. Měla jsem v plánu pracovat jako sekretářka, dokud si nenašetřím dost na to, abych mohla jít na vysokou. Paní Piersonová mě v tom vřele podporovala. „Vysokoškolský titul ti otevírá dveře,“ vysvětlovala mi. „Mohla by ses stát třeba učitelkou nebo soudní zapisovatelkou.“

To bude dřív v pekle mrznout, než já se stanu učitelkou. Na děti jsem si nikdy nepotrpěla. Ale soudní zapisovatelka! Kdybych měla takovou práci, mohla bych žít a pracovat ve městě, kde se pořád něco děje, třeba v Chicagu nebo v New Yorku. Státní vesnice Nettleton však podle všeho ležela uprostřed ničeho, na půli cesty napříč státem. Předěšlý den jsem se zastavila v knihovně, abych se podívala do atlasu, a zděsila jsem se, jak odlehlá se ta

oblast zdá být. Když jsem však před chvílí slyšela doktorčin proslav, dala bych cokoliv, abych pro ni mohla pracovat. Nikdy jsem nepotkala ženu, která dělala důležitou práci. Ženu, která něco řídila, a ne jen hloupý klub starých abstinencek, ale – jak že to říkala? Vždyť ona byla úhelný kámen! Práce doktorcky Vogelové byla jedním z *úhelných kamenů* občanských zájmů státu.

Příznivkyně doktorcky Vogelové se konečně rozešly a paní Piersonová nás představila.

„Takže vy jste slečna Englová, ta premiantka?“ řekla doktorka, když mi potřásala rukou.

„Ano, moc mě těší, paní doktorko,“ odpověděla jsem.

„Tvá řeč byla skvělá, Aggie,“ řekla paní Piersonová. „Vím, že jsem ti to už říkala, ale tady slečna Englová je nejlepší studentka, jakou jsem kdy učila. Na stroji píše jako vítr a těsnopisy jí jdou jedna báseň.“

Do tváří mi stoupla horkost. „Jste moc laskavá, paní Piersonová. Opravdu.“

Po pár vteřinách napjatého ticha jsem si všimla, jak se na mě paní Piersonová dívá, a zakoktala jsem se. „Paní doktorko... no, byla bych moc ráda, kdybych se mohla ucházet o tu pozici. Tedy... pokud ještě pořád hledáte sekretářku nebo... kohokoliv... kdo by pro vás mohl pracovat.“

„Ano, sekretářku nutně potřebujeme,“ pravila doktorka Vogelová. „Ale dost spěchám. Co kdybychom si promluvily cestou? Opravdu musíme na ten příšerný oběd, Thelmo?“

„Neboj se, Aggie.“ Paní Piersonová se konejšivě usmála. „Zmizíme dřív, než dojde na dezert.“

„Dobře,“ řekla doktorka. „Za běžných okolností bych si vás pozvala na pohovor a vyzkoušela si vás ze psaní na stroji, ale má předchozí sekretářka se vdává a nedala mi předem vědět, že odchází. Ode mě tedy žádné reference nedostane. Ne že by je potřebovala.“

Doktorka kráčela svižně a rozhodně směrem k východu z posluchárny a já jsem musela trochu poklusávat, abych jí stačila.

„Vdává se za nějakého místního farmářského synka, jak jsem slyšela,“ řekla doktorka. Zastavila se a prohlédla si mě od hlavy k patě. „Nerada zaměstnávám příliš hezké dívky. Jen co projdou výcvikem, odejdou a vdají se. Vy rozhodně nejste *příliš* hezká.“

„Ach, děkuji,“ vyhrkla jsem dřív, než mi plně došel význam jejích slov, a pak, možná protože jsem měla tváře rudé jako rak, se doktorka Vogelová dotkla mého zápěstí a řekla: „K ošklivosti máte samozřejmě daleko, má drahá.“

„Ne, to ne... tedy, to je od vás moc milé,“ vykoktala jsem. Uvažovala jsem, co se stalo s tou vyrovnanou, hezkou – možná až *příliš* hezkou – dívkou, která si ještě ani ne před hodinou uhlazovala čerstvě učesané vlasy, nanášela si na rty správnou vrstvu růže a připravovala si důmyslný proslov přímo pro tuhle situaci. Představovala jsem si mnoho příležitostí ke konverzaci, ve kterých bych mohla prokázat svou inteligenci a píli, než s paní doktorkou společně ruku v ruce vyjdeme z posluchárny, zabrané do rozhovoru o mém budoucím povýšení.

Čekala jsem, že bude tělnatá, mužná a stará. Přestavovala jsem si, že to já přinesu novou krev. Doktorka Vogelová však byla okouzlující a půvabná a slabě voněla po levanduli. Zato já jsem páchla jako tělocvična. Čerstvě vyprané plátěné šaty, které jsem si ráno tak pečlivě vyžehlila, mi v tramvaji zplihly a nyní se lepi-ly k mé útlé postavě. Mé za běžných okolností kudrnaté hnědé vlasy ze vši té vlhkosti celé nasákly vodou, zkrepatěly a teď mi trčely zpod klobouku jako vlhká pudlí srst. Jednu punčochu jsem měla doslova roztrhanou a vypadalo to, že v této konverzaci také zrovna nezářím.

Doktorka Vogelová však nevěnovala pozornost mým šatům nebo punčochám, ale svým hodinkám. Obdarovala mě dalším úsměvem a řekla: „Thelmě bezvýhradně věřím. Jste přijata, slečno

Englová. Dnes je čtvrtek. Budete moct začít pracovat v pondělí ráno?“

„Zajisté,“ řekla jsem a pokoušela se při tom skrýt vzrušení. Práce! Měla jsem opravdovou práci!

„Do Harrisburgu jezdí vlak. Budu tam muset poslat svého řidiče, aby vás v neděli vyzvedl. To může být problém, protože tou dobou mě vozí do města na modlení, a to je opačným směrem. Myslíte, že byste mohla odjet už zítra? Dnes večer mi Thelma bude dělat společnost a mám v plánu vyrazit přesně v osm ráno. Mohla byste jet do Nettletonu automobilem se mnou. Ušetřila byste tak za vlak a já bych vám v neděli nemusela shánět odvoz.“

Už zítra? Nečekala jsem, že mi dá práci hned tady, v posluchárně, a už vůbec jsem neměla v plánu sbalit si všechny věci a hned nazítří se stěhovat přes půlku státu. Tohle však byla příležitost, za kterou jsem se modlíla. Konečně jsem mohla odejít z domu tety Kate a starat se sama o sebe. Možná bych si dokonce mohla začít šetřit na vysokou.

„Takže co říkáte, slečno Englová?“ naléhala doktorka Vogelová.

„Ano, to mi vyhovuje, madam,“ řekla jsem. „Děkuji, paní doktorko, slibuji, že vás nezklamou.“

„Dobrá. Thelmo, drahá, pojďme na ten oběd. A my se uvidíme ráno, slečno Englová. Paní Piersonová dá mému řidiči vaši adresu.“

„Paní doktorko... no, je tu ještě jedna věc,“ řekla jsem.

Doktorka Vogelová a paní Piersonová se na mě obrátily a usmály se.

„Ohledně mého platu...?“

Doktorce úsměv zvald na rtech.

Po zdánlivě dlouhém konsternovaném tichu se paní Piersonová nervózně zahihňala. „Jsem si jistá, že budeš náležitě odměněna, má drahá.“

„Ano,“ řekla jsem. „Omlouvám se, jestli jsem příliš smělá, paní doktorko, ale paní Piersonová nás učila, abychom se nejdřív

dohodly na podmínkách, než přijmeme nějakou práci. A já se budu stěhovat poměrně daleko.“

„Ale jistě,“ řekla doktorka. „Máte pravdu. Přesným platem si nejsem jistá, na tyto detaily máme účetní. Myslím, že vaši předchůdkyni jsme platili patnáct dolarů týdně, ale ona už měla nějaké zkušenosti. Vy vypadáte docela mladá. Kolik vám je let?“

„Je mi osmnáct, paní doktorko.“ Tedy, bude mi osmnáct za pár týdnů.

„Je velmi bystrá, Aggie,“ pravila paní Piersonová.

Doktorka Vogelová si sundala brýle, vytáhla si z rukávu kapesník, a aniž by ze mě po celou dobu spustila zrak, začala si leštit sklíčka. Už už jsem se chystala vyhrknout omluvu (ani nevím za co), když doktorka opět promluvila: „Dobře. Dostanete stejný plat jako vaše předchůdkyně. A teď, Thelmo, jdeme na ten oběd. Čím dřív tam budeme, tím dřív můžeme zase odejít.“

„Mám skvělé zprávy, tetičko!“ zatrylkovala jsem zvesela, když jsem se vrátila domů. Nacvičovala jsem si to celou cestu a dospěla k rozhodnutí, že naštvanost mé tety Kate možná zažehnám trochou nadšení. Oznámím jí, že už jí nebudu na obtíž. Že mi nabídli práci. A za peníze. To jí musím zdůraznit, protože u tety jsem jakousi práci už měla. Uklízela jsem a vyřizovala pochůzky za ni a jejího dospělého syna, Daniela, abych jim vynahradila náklady na mé ubytování a stravu, jak mi pravidelně připomínala. Ano, proč by neměla být nadšená, že už ten pokoj nebudu okupovat? Záleželo jenom na tom, jak jí to podám.

„Tetičko?“ zavolala jsem.

Hodinu nato už jsem byla konečně sama ve svém pokoji. Opírala jsem se o dveře a poslouchala, jak se můj bratranec Daniel šourá ve svých příšerně starých plstěných papučích kolem mého pokoje a pak dolů po kobercem pokrytých schodech. Během toho verbálního výprasku, který jsem přetrpěla, nevyšel ze

svého pokoje, ale nepochybovala jsem o tom, že si vychutnával každické slovo. Nyní si tetin baculatý, růžový dospělý chlapeček dá s maminkou kávu a společně budou hlasitě probírat každý z mnoha mých přešlapů.

No a co? Zítرا beztak odjíždím.

Otevřela jsem prádelník, a zatímco jsem skládala svoje oblečení do hromádek na posteli, uvažovala jsem, kde mě v tom ústavu ubytují a jestli budu mít spolubydlící. Spodničky a prádlo jsem si sama ušila z levné bavlny. Neměla jsem nic nóbl a bála jsem se, že budu na pokoji se starší, světaznalejší dívkou – třeba zdravotní sestrou nebo sekretářkou, která chodila na vysokou. Zkrátka s někým chytřejším, kdo nosí hedvábné punčochy a krajkové spodní prádlo.

Pak jsem si vzpomněla na mámin kufr. Když jsem ho vytáhla zpod postele, kde byl po všechny ty roky schovaný, působil menší, než jak jsem si ho pamatovala. Jistěže se mi zdál menší. Byla jsem teď vyšší. Když jsem ho však oprášila, dozvěděla jsem se o své matce něco dalšího. Chápala, proč je jedna věc krásnější než jiná. Musela mít velmi dobrý vkus, protože se jednalo o nádherný kufr. Měkká kůže, kterou byl pokrytý, měla slonovinovou barvu; nebyla bílá, jak jsem si pamatovala. To by vypadalo nevkusně. Ne, byla slonovinová, téměř krémová. Matka si ho očividně velmi cenila, protože proč by si ho jinak můj otec nechával, místo aby ho vyhodil stejně jako všechny ostatní věci, které po ní zbyly? Nejspíš se jednalo o nejhezčí věc, kterou kdy vlastnila, a nyní byl můj. A bez ohledu na to, kam si ho s sebou vezmu, si všichni budou myslet, že jsem jako moje matka. A proč bych se tak taky nemohla chovat, když se teď stěhuji na místo, kde mě lidé neznají jako vážnou a stydlivou dívku? Přijedu tam s matčiným uvolněným úsměvem na rtech, s jiskrou v oku, a až lidé uvidí můj krásný kufr, nezbude jim než dumat nad tím, jaké pěkné věci mám uvnitř.

2. KAPITOLA

Doufala jsem, že teta následujícího rána zůstane u sebe v ložnici, ale když jsem vlekla svůj kufr dolů po schodech, čekala na mě.

„Nikdy jsem ti neměla dovolit, abys chodila do té večerní školy,“ řekla.

Otočila jsem se k zrcadlu a zastrčila si vlasy pod klobouk.

„Proč nemůžeš dělat sekretářku někde tady ve Scrantonu? Proč chceš pracovat v nějakém blázinci v jakési díře? Víš ty vůbec, jaké strašné věci se na takových místech dějí? Ani týden tam nevydržíš. Ale až budeš škemrat, abych tě vzala zpátky, se mnou nepočítej, děvenko.“

„Ne, tetičko, to není ústav pro choromyslné.“ Přestala jsem si upravovat vlasy a obrátila se na ni. Nehodlala jsem dopustit, aby si myslela, že jdu na takové místo. „Je to spíš škola nebo nemocnice. Je to tam velmi moderní a zařízené pro dívky, které jsou... no, pomalé. *Slaboduché*, tak to doktorka říkala, když jsem se s ní včera bavila.“

„Slaboduché? Tak to tam hezky zapadneš, Mary Englová.“

Nic jsem nedbala o to, že venku leje jako z konve. Další minutu v přítomnosti své tety bych už nesnesla. Stála jsem u cesty a předpokládala, že mě podmračeně sleduje z okna ve druhém patře. Tak jsem si stáhla klobouk víc do obličej, aby mi neviděla do tváře. Když jsem však viděla, jak zpoza rohu vyjel ten dlouhý,

naleštěný automobil a pomalu zamířil ke mně, doufala jsem naopak, že teta šmíruje, protože nic takového jsem nikdy neviděla. Byla to limuzína značky Cadillac v barvě, kterou v časopisech popisovali jako *café au lait*. Měla černé a stříbrné kontury a za volantem seděl šofér v uniformě. Auto zastavilo u obrubníku přede mnou, a když jsem zvedla kufr, vysoký šofér vyskočil z auta a vzal mi ho.

„Děkuji,“ řekla jsem. On jenom něco zabrumlal. Obešla jsem auto ke straně spolujezdce, ale nevěděla jsem, kam bych se měla posadit. Doktorka Vogelová seděla na prostorném zadním sedadle a četla si noviny. Řidiče od prostoru pro pasažéry oddělovala skleněná přepážka. Myslela jsem si, že bych měla jet vepředu s řidičem, ale jistá jsem si tím nebyla. Toužila doktorka Vogelová po mé společnosti během jízdy? Přišlo by jí nevhodné, kdyby její nová sekretářka zaujala místo vedle muže, kterého potkala sotva před pár vteřinami? Ale byla jsem přece zaměstnanec, takže bych měla sedět vedle druhého zaměstnance...

„Na co čekáte? Naskočte si,“ zahlaholil šofér překvapivě mladistvým hlasem a tehdy jsem si všimla, že nejspíš není o moc starší než já. Podle jeho svalnaté postavy a opálené kůže na tvářích a rukách jsem usoudila, že tráví víc času prací venku než řízením doktorčina oslnivého automobilu. Užij se ho chystala zeptat, kam si mám sednout, ale on zabrblal: „Je mi to jasné.“ Trhnutím otevřel dveře na straně spolujezdce. „Mám vám otevřít dveře jako nějaký siamský královně.“

Vklouzla jsem na sedadlo a otočila se, abych se na pozdrav usmála na svou novou nadřízenou. Doktorka Vogelová však byla pohroužená do čtení. Mladík naskočil zpátky do vozu a vyrazili jsme. Potěšilo mě, že zvědavá paní Hanoverová odnaproti se zrovna v tu chvíli rozhodla vyjít do deště pro ranní poštu. Každý den dokázala trávit celé hodiny roznášením klepů mezi sousedy, včetně mé tety. A teď viděla, jak mi šofér v uniformě pomáhá

nastoupit do limuzíny. Ze sousedního domu vyběhli tři malí chlapi, zvědaví, kdo sedí za volantem toho dlouhého vozu. Když jsme odjížděli, poznali mě a zamávali. Také jsem na ně mávla a šťastně si pomyslela: *Sbohem, ušmudlaní hošici. Sbohem, ošklivé staré město.*

Vtom řidič špatně odbočil a já si uvědomila, že míří zpátky do centra Scrantonu.

„Státní silnice je na druhou stranu,“ zašeptala jsem.

Nato řidič několikrát ostře dupnul na brzdu. Auto sebou zaškubalo tak prudce, až mi spadl klobouk a kabelka se mi vysypala u nohou.

Doktorka Vogelová vykřikla něco, co znělo jako „Turku!“

„Promiňte, madam,“ zavolal řidič zpátky.

„Prostě v příští ulici zabočte vlevo, pak hned na rohu zase vlevo a budeme zpátky na hlavní silnici,“ zašeptala jsem. Ohlédla jsem se a viděla, jak doktorka Vogelová kroutí hlavou a rovná si papíry.

Cestou z města jsme projeli kolem domu doktora Van Dyka, kde žila moje kamarádka Dorothy a pracovala tam jako hospodyně. Při pohledu na ten dům mě zasáhla vlna osamělosti – Dorothy byla uvnitř a já ani nevěděla, kdy ji zase uvidím. Neměla vůbec tušení, že odjíždím. Předešlého večera jsem neměla možnost jí ani Marge zavolat, ačkoliv jsem chtěla. Dorothy měla u Van Dyků zakázáno telefonovat večer. Marge zase bydlela v jednopokojovém pronajatém bytě poblíž oděvního závodu a telefon nevlastnila. Jakmile se usadím, napíšu jim dopis.

Brzy jsme opustili Scranton a za zvuků burácení motoru se řítily pensylvánským venkovem. Míle a míle cest ubíhaly, lemovány zdánlivě identickými bahnitými pastvinami. Na nich se shlukovala stáda opuštěného dobytka, semknutá v dešti, který nyní z nebe padal v provazcích. Doktorka Vogelová na zadním sedadle kouřila jednu cigaretu za druhou. V jednom okamžiku

jsem otevřela kabelku a vytáhla z ní vlastní balení cigaret. Když jsem se chystala strčit si jednu z nich do úst, zaslechla jsem, jak si řidič odkašlal. Zamračil se a mírně zavrtěl hlavou. Schovala jsem cigarety zpátky do kabelky. Nakonec ten chlapík nebyl tak špatný.

Jeli jsme dál. Vtom jsem zaregistrovala zvláštní zvuk, který vycházel z motoru auta, a zeptala jsem se toho mladíka, jestli to slyší taky. Jenom zvedl koutek a zavrtěl hlavou.

„V automobilech se trochu vyznám,“ informovala jsem ho. „Když jsem byla malá, učila jsem se řídit. Slyším nějaký divný zvuk.“

Zazubil se a trhl hlavou, abych se podívala za sebe. Doktorka Vogelová spala. Štíhlé nohy měla složené pod sukni a tvář podepřenou malým hedvábným polštářkem s výšivkou. V kontrastu s touto sladkou, dětskou polohou působilo její chrápání docela komicky.

„Rozhodně zní jako motor,“ řekl řidič.

Nemohla jsem se ubránit úsměvu. Vždycky jsem si myslela, že takhle hlasitě chrápou jenom velcí muži.

„Jmenuju se Charlie Durkin,“ představil se mladík a loupl po mně pohledem. Nevypadal vůbec špatně. Měl modré oči, výraznou bradu a zpod čepice mu koukaly chomáče pískově blondatých vlasů.

„Těší mě. Já jsem Mary Englová.“

„Vím. Doktorka Vogelová mi řekla, jak se jmenujete.“

„Aha.“

„Byla jste už někdy v Union County?“ zeptal se Charlie po pár minutách tiché jízdy.

„Ne, zatím jsem k tomu neměla příležitost. Tedy až doted.“

„Řek' bych, že se vám tam bude líbit. Rozhodně to tam je o parník lepší než ve Scrantonu. Větší klid. Okolí jak namalovaný, teda tak se to říká. Ale rozhodně žádný velkoměsto, jak jste nejspíš zvyklá, to ani zdaleka.“

„Ne? A co děláte, pokud se chcete pobavit? Tedy, když zrovna nepracujete?“ zeptala jsem se a zívla.

„To byste ráda věděla, co?“ řekl a mrkl na mě. Uvědomila jsem si, že si nejspíš myslí, že s ním flirtuju.

„No dovolte!“ Mračila jsem se na cestu před sebou, ale koutkem oka jsem si všimla, že po mně pořád pošilhává.

„Koukejte na cestu,“ zabručela jsem. Pak jsem svá slova zopakovala, jen hlasitěji, protože jsme sjeli z cesty přímo do mělkého bahnitého příkopu. Auto se prudce zastavilo a ten pohyb nás všechny mrštil vpřed.

„Co je? Co se stalo?“ křikla doktorka Vogelová ze zadního sedadla.

„Omlouvám se, madam. Silnice je mokrá a dostali jsme menší smyk,“ odvětil Charlie.

Zařadil zpátečku, ale kola se v bahně jen protáčela. Přeradil na jedničku a pokusil se vyrazit vpřed. Zadní kola pokropila kufr auta bahenním vodotryskem, ale vůz se ani nehnul.

Doktorka Vogelová odsunula okénko na přepážce a klidným, lehkým tónem řekla: „Běžte ven, Durku, a zjistěte, co je za problém. Tohle auto patří státu. Jestli na něm bude jediné škrábnutí, stáhnou vás zaživa z kůže. Osobně dohlédnu na to, abyste pensylvánské vládě za opravu zaplatil do posledního měďáku.“

Charlie vyskočil z auta, chvíli pochodoval v blátě a kontroloval kola.

Naklonila jsem se přes sedadlo řidiče, stáhla okénko a zavolala: „Já budu řídit, Charlie. Vy tlačte.“

Charlie přikývl a oběhl auto dozadu.

Znovu jsem zavolala: „Protáčí se nám přední kola. Běžte zpátky dopředu a já zkusím vycouvat.“

„Dozadu s tím ani nehnete,“ zavolal. „Teď jsem to zkoušel. Zařadte jedničku.“

No dobře.

Zařadila jsem první stupeň, zlehka šlápla na plyn a pohlédla do zpětného zrcátka. Hustá bahenní sprcha srazila Charlieho na zem. Znovu jsem se vyklonila z okénka a řekla: „Pokud půjdete dopředu, možná budeme úspěšnější.“

Dovlekl se před auto, a když jsem zařadila zpátečku, neochotně do auta strčil.

„Přejeďte to,“ řekla doktorka Vogelová, jejíž příjemný tón nádherně kontrastoval s obsahem sdělení. „Takový politováníhodný tvor, neschopný vykonat ten nejjednodušší úkon. Prostě to přejeďte a zbavte to utrpení, slečno Englová. Bude to od vás akt milosrdenství.“

Tak moje šéfová má smysl pro humor. Jaká úleva!

„Charlie,“ řekla jsem, vyklonila se z okénka a snažila se při tom neusmívat. „Posaďte se na kapotu. Myslím, že zátěž by měla kolům poskytnout potřebný tah.“

Charlie se vyšplhal na kapotu, já zlehka šlápla na plyn a auto začalo pomalu couvat. Jakmile jsme byli zpátky na cestě, přesunula jsem se na sedadlo spolujezdce. Charlie otevřel dveře a mrskl na podlahu přede mne svůj špinavý kabát a klobouk. Trhla jsem nohama, abych si nepromáčela punčochy.

„Dobré nebe, Durku, *bud'te opatrnější*,“ řekla doktorka Vogelová. „I za nejlepších podmínek jezdíte jako epileptik. Slečno Englová, pojdte se posadit sem ke mně, ať jste v suchu.“

Kobaltově modrý. Takový byl interiér auta. Pěkné věci měly takové barvy, které něco evokovaly. Věděla jsem to, protože jsem četla *Vogue*, *McCall's* a další časopisy. Běžné věci byly hnědé, modré nebo bílé, ale pěkné věci byly smetanové, kobaltové, cappuccinové, slonovinové nebo krémové. Lavička v prostoru pro pasažéry měla čalounění v kobaltově modrém sametu. Strop, dveře a podlahu pokrývala kůže sytějšího odstínu. Půlnoční. Nejspíš to byla půlnoční modř. Sedadlo bylo široké, ale já se přitiskla

k područce, abych doktorce Vogelové nezabírala víc místa, než bylo nutné.

Nějakou dobu jsme jeli v tichosti. Nabyla jsem dojmu, že si doktorka čte časopis, ale když jsem na ni pohlédla, sundala si brýle na čtení a sledovala mě. Neměla na hlavě klobouk, zlaté vlasy jí rámovaly obličej způsobem, který mi připomínal svatozář na starých malbách světců. Nejspíš za to mohlo slunce, které dovnitř pronikalo skrz okno za ní. Na ženu s tak bledou kůží měla jen pár vrásek, jenom pár droboučkových rýh, které se jí objevily kolem šedomodrých očí, když se usmála.

„Čeká nás ještě zhruba hodina cesty,“ řekla doktorka Vogelová. „Thelma nám zabalila pár šunkových sendvičů. Klidně si dejte, drahá.“ Ukázala na košík vedle mých nohou.

„To bylo od paní Piersonové moc pozorné,“ řekla jsem. „Zatím hlad nemám, ale je od ní hezké, že na nás myslela.“ Narovnal jsem záda a ramena. Doktorka seděla vzpřímeně, takže jsem si v tu chvíli uvědomila, jak jsem nahrbená.

„Je na vás velmi hrdá, slečno Englová.“

Usmála jsem se na ni. Ona mi úsměv oplátila a v očích se jí zlehka zablýsklo způsobem, který v sobě nesl jakousi záhadnou hravost, a mě najednou napadlo, že doktorka Vogelová nebude žádná stará panna. Nejspíš za sebou měla spoustu milostných dobrodružství. Ta zvláštní, náhlá myšlenka mi vehnala horkost do tváří. Sklopila jsem zrak ke svým rukám, oděným v rukavičkách.

„Říkala, že jste přišla o matku, když jste byla ještě nemluvně. Nějakou dobu jste pak žila v sirotčinci, je to pravda?“ Doktorka Vogelová se posunula, takže teď byla otočená čelem ke mně.

Znovu jsem k ní vzhledla. „Ano, madam.“

„Ve kterém jste byla? Mnohé z nich znám. Z některých dostáváme doporučení.“

„Sirotčinec svaté Kateřiny,“ řekla jsem. Pak jsem si vzpomněla, jak o něm mluvila teta a všichni ostatní, a dodala jsem: „Vede

ho řád německých sester, starají se o chlapce a dívky, kteří mají německé rodiče, nebo je alespoň kdysi měli.“

„Ach ano, o tom vím,“ řekla doktorka Vogelová a mírně uznale přikývla. „Thelma zmínila, že se vám tam muselo dostat příkladného akademického vzdělání. Řekla mi, že jste zapálená čtenářka a v podstatě bydlíte v knihovně, pokud zrovna nejste ve škole.“

„Ano, ráda čtu. A myslím si, že jeptišky mě učily dobře. Když jsem přestoupila na veřejnou školu, přskočila jsem dva ročníky.“

„Škoda, že do vašeho sirotčince přijímají pouze děti římskokatolické víry.“ Doktorka Vogelová otočila hlavu k oknu a sledovala, jak nás míjí vlak jedoucí po nedalekých kolejích.

„Nepřijímají jen katolíky,“ namítla jsem. „Třeba má rodina byla presbyteriánská. Některé děti pocházejí z protestantských domovů. Všichni jsme samozřejmě byli pokřtěni a dostalo se nám křesťanského vzdělání, takže jsme nyní z pohledu církve katolíci.“

„A jak na to nahlížíte vy, drahá?“ zeptala se doktorka a znovu se obrátila na mě.

„Stále chodím na mše,“ přiznala jsem. „Jsem tak zvyklá.“

„Tak vás to naučili, ale ve skutečnosti tím nejste. Vaše skutečné já a to, kým se stanete, je určeno tím, kým jste se narodila, kým byli vaši rodiče, odkud pocházeli a jaké jsou vaše kořeny a rasa. Mary Englová je hezké německé jméno.“

„Děkuji. Matka mě vlastně nepojmenovala Mary. To jméno mi daly sestry při křtu. Moje křesťanské jméno, které mi vybrala matka, pro ně nejspíš nebylo dost křesťanské.“

„A jak to jméno zní?“ zeptala se doktorka Vogelová.

Jen jsem zavrtěla hlavou. Tváře mi hořely.

„No tak, drahá, jak se jmenujete?“ zopakovala a hravě mě štouchla loktem.

„Je to trapné. Matka mě pojmenovala po jedné své kamarádce z dětství. Byla z Německa.“

„To mě opravdu zajímá. Povězte mi to, prosím.“

„Jmenuju se... Edeltraud,“ vyhrkla jsem o překot. „V Německu je to běžné jméno. Samozřejmě vím, že je divné.“ Obrnila jsem se před výsměchem, který měl nevyhnutelně přijít. V duchu už jsem slyšela ozvěnu posměšku malých dětí, těch hnusných parchantů v sirotčinci, jak na mě volají: „Praeltraud! Praeltraud!“

Doktorka se však nesmála. Chvíli si mě zamyšleně prohlížela a pak řekla: „Takové jméno jsem ještě neslyšela. Třeba má nějakou anglickou variantu. Možná Edith.“

„Naše učitelka němčiny, sestra Maria, mi říkala, že *edel* znamená ‚vznešený‘. *Traud* znamená... už nevím co.“

„Třeba je to spojené se slovem *trud*. To v němčině znamená ‚pravda‘, pokud mě paměť neklame.“

„No, *popravdě*, pro americké dítě je to strašné jméno. Víím, že než matka zemřela, chtěla, aby se mi říkalo Trudy. Ale takhle mi nikdo neříkal, protože jeptišky mě přejmenovaly.“

Nahlas jsem však neřekla, že ve snech mi má matka stále říkala Trudy.

„A co váš otec? Zemřel ve válce?“

„Ne. Můj otec zemřel teprve před dvěma lety. Tou dobou už jsem žila u tety. Otec řídil velkou pilu na venkově poblíž New Yorku. Jednou v zimě jim tam vypukla chřipková epidemie a několik lidí z pily zemřelo.“

„To mě opravdu moc mrzí, drahá. Domnívala jsem se, že jste své rodiče vůbec nepoznala, když jste vyrůstala v sirotčinci.“

„Matku jsem neznala.“ Uhladila jsem si sukni a pokračovala. „S otcem jsem žít samozřejmě nemohla, vzhledem k tomu, že žil a pracoval v dřevorubeckých táborech. Až do mých dvanácti let jsem bydlela u svaté Kateřiny. Platil sestřám za to, aby mě tam nechaly. Bylo to spíš jako internát.“

„Takže jste byla polosirotek.“

„Přesně tak.“

„Váš otec dobře udělal, že vás netahal po těch táborech. Je v nich spousta opilců a cizinců. Tyhle tábory jsou pro děti velmi nebezpečné. Zdá se mi, že jste měla starostlivého otce, Mary.“

„Ano,“ řekla jsem. „Měla.“

Doktorka Vogelová mírně naklonila hlavu, aby se na mě znovu mohla podívat zpříma. Nejspíš čekala, že to ještě rozvedu, ale já už neměla co říct. Nakonec mě poklepala po paži a obrátila se zpátky ke svému časopisu.

„Jsem ráda, že budete mít čas se během víkendu zabydlet,“ promluvila po chvíli, zatímco listovala stránkami. „V současnosti budete vy a moje sekretářka, slečna Finchová, ubytované u Goodwinových. Pan Goodwin je správcem naší farmy.“

„Slečna Finchová je vaše sekretářka? Myslela jsem, že to já...“

„Ne, vy budete dělat sekretářku slečně Hartleyové. Ona je zástupkyně ředitelky. Má na starosti převážně každodenní správu obyvatel. Já jsem po většinu roku na cestách a vystupuji na přednáškách podobných té včerejší ve Scrantonu.“

„Aha.“

„Chtěla byste se zeptat na něco ohledně Nettletonu?“ Doktorka Vogelová zavřela časopis a znovu mi věnovala plnou pozornost.

„Mám trochu obavy, víte... v životě jsem se moc nesetkávala se... slaboduchými. Zнала jsem jenom jednoho, byl to syn domovníka u svaté Kateřiny. Říkali mu Mongol. Na mších dělal moc velký rámus a chvíli neposeděl, takže pan Sullivan, to byl ten domovník, s ním vždycky čekal venku, než mše skončí. Otec tomu chlapci každý týden žehnal jako každému dítěti.“

„Ano, a dobře dělal. Všichni jsme tvory Božími,“ řekla doktorka Vogelová.

„Jenom mám obavy, že toho na mě bude moc, dělat společnost tolika...“

Nevěděla jsem, jak svou myšlenku dokončit, a málem jsem řekla *bláznům*. Vzpomínala jsem si, jak zvláště se usmíval

a šklebil ten Sullivanův chlapec. Jak se smál jako smyslů zbavený, když mu kněz poklepal na čelo svěcenou vodou. Když se jednou otec Linden sehnul, aby ho pohladil po hlavě, chlapec ho svou malou ručkou popadl za bílou sutanu a zatahal za ni. Jakmile ji pak pustil, zanechal na ní mastnou šmouhu. Otec Linden dal chlapci ostrý pohlevek. Bála jsem se toho chlapce, stejně jako všichni ostatní. Jen stěží jsem si dovedla představit, že budu žít na místě se stovkami dospělých žen, které vypadaly a chovaly se stejně jako ten domovníkův kluk.

„Nemějte strach,“ řekla doktorka Vogelová. „Opravdových idiotů tam máme jen hrstku. Imbecilů také není mnoho. Většina dívek je pouze debilních.“

Doktorka Vogelová si musela všimnout mého zmateného výrazu, a tak pokračovala: „Dnes všechny slaboduché dělíme do tří kategorií na základě testů, které měří inteligenci neboli IQ. Průměrný člověk má IQ okolo stovky. Lidé, kterým testy vynesou skóre mezi sedmdesáti až stem, mají snížené kognitivní schopnosti, ale stále jsou víceméně normální. Ty, kteří se nacházejí mezi padesáti a sedmdesáti, klasifikujeme jako debily. Vypadají vcelku normálně, ale jejich mysl se zasekla na úrovni osmi- až dvanáctiletého dítěte. Většina dívek v Nettletonu náleží právě do této kategorie. Poslali nám je, protože vykazovaly známky delikventního chování. Náš ústav byl založen právě pro tento typ, neboť pro své komunity představují největší hrozbu.“

„Chápu,“ řekla jsem a vzpomněla si na doktorčinu přednášku.

„Dostanete příručku pro zaměstnance,“ řekla doktorka. „Nebudete se starat přímo o naše obyvatelky, ale budete žít v jejich komunitě, stejně jako my všichni. Při interakci s nimi však budete nanejvýš opatrná; některé jsou navzdory svému inteligenčnímu deficitu velice lstivé a manipulativní. Ale pamatujte, že tyhle dívky za jejich stav nemůžete vinit. Jejich neblahý osud byl zpečetěn už ve chvíli početí. My si toho jsme vědomi, a proto k nim

přistupujeme s nejvyšší péčí a soucitem. Pomáhat ostatním obohacuje lidskou duši, slečno Englová. Uvidíte.“

„Ano, to jistě ano.“

Doktorka opět otevřela časopis a já vyhlédla z okénka. Den se chýlil ke konci. Farmy podél cest zmizely a nahradily je hradby hustých lesů. Za poslední půlhodinu jsme neprojeli kolem jediné usedlosti. Konečně Charlie zpomalil. Potom odbočil z hlavní silnice na užší cestu, až nakonec zastavil. Před námi stála obrovitá brána z tepaného železa a vedle ní kamenný domek vrátnice, ze kterého vyskočil podsaditý starší chlapík, mávl na nás a dokulhal k bráně. Odemknul obrovský visací zámek, který bránu poutal ke sloupu s pomocí silného řetězu. Poté bránu odsunul, abychom mohli projet. Když jsme ho míjeli, Charlie se vyklonil z okénka a zavolal: „Za chvíli se uvidíme, tati.“

Muž pokývl hlavou a nepřítomně se usmál. Přimhouřil oči, aby se podíval, kdo sedí vzadu vedle doktorky Vogelové, a já musela odolat nutkání zamávat na něj jako malá holka. Pokračovali jsme dál cestou lemovanou po obou stranách hustým lesem. Otočila jsem se a viděla, jak ten muž bránu opět zavírá. Železo narazilo do sloupu s kovovým zařinčením.

Zmocnila se mě nevolnost, stejná, jako když jsem před lety s otcem odcházela ze Sirotčince svaté Kateřiny. Toho dne se za mnou také zavřela brána. Nemohla jsem se dočkat, až ze sirotčince odejdu, ale jen co jsme vyjeli z příjezdové cesty, moje radost se vytratila. Pořád jsem se otáčela a mávala, ale Dorothy, Marge a ostatní už se vrátili na zahradu. Za hodinu zazvoní zvon, který svolá všechny k večeři, a oni usednou k těm dlouhým stolům beze mě. Tehdy jsem si uvědomila, že sice sedím v autě se svým otcem, ale je to pro mě cizí člověk. Všechny moje kamarádky, sestry a matka Beatrice se budou o šesté modlit, ve čtvrt na sedm večeřet a pak se ještě učit. Koupání v umývárně, poslední modlitby a večerka se konaly v pevně daný čas a zapadaly do spolehlivého

harmonogramu, který jsem znala jako vlastní boty. Ale kde tou dobou budu já? O tom odpoledni s otcem a teď znovu s doktorkou Vogelovou jsem měla pocit, že na mě svět lehkomyšlně zapomněl. Cítila jsem se jako balónek, který vypustili k nebesům, ale on náhle pocítil touhu po známé gravitaci.

„Pod touhle střechou už nestrávíš ani jednu noc.“ Moje teta to myslela vážně. Řekla to přesně toho rána, od kterého uplynula zdánlivě celá věčnost.

Venku se snášel soumrak, ale cesta před námi byla ještě stále trochu vidět. Představovala jsem si, že ústav budou obklopotvat upravené zelené trávníky, kde se budou procházet obyvatelé se svými pečovateli. Očekávala jsem otevřený prostor, a ne tyhle temné lesy. Úzká, vyježděná cesta se vinula jako had kolem balvanů a skalních říms. Stromy po obou stranách měly silné kmeny a koruny obtěžkané letním listím, ačkoliv byl stále teprve květen. Měla jsem pocit, jako bych v lese zahlédla postavu. A pak další. Viděla jsem, jak z hustého podrostu vylézají stinné ženy, jak na mě zpoza prastarých stromů vykukují pokřivené tváře idiotských dívek.

„Nejdřív mě vysadte u mě doma, Charlie. Pak vezměte slečnu Englovou ke Goodwinovým,“ řekla doktorka Vogelová.

Její slova vytrhla mou ustrašenou mysl z těch bizarních představ. V lese se neskrývaly žádné přízračné postavy. Pouze jsme projížděli po obyčejné lesní cestě.

„Ano, madam,“ zavolal Charlie a znovu odbočil.

„Goodwinovi na vás čekají, slečno Englová. Už včera jsem jim poslala telegram. Ach, a ještě jedna věc. Předpokládám, že se v neděli budete chtít zúčastnit katolické mše.“

„Ano, madam.“

„Očividně umíte řídit, takže mě o nedělích můžete vozit do Clayburgu. Tyto dny trávím ve městě se svou matkou. Můžete jít na mši s paní Nolanovou, naší novou ošetřovatelkou. Je to vdova.

Stěžovala si, že autobus do města nejezdí dostatečně brzy, aby stihla bohoslužbu v katolickém kostele. Po mši můžete s paní Nolanovou strávit i celé odpoledne. Do Vesnice se obvykle nevracím dřív než po večeři.“

„To zní skvěle,“ zalhala jsem. Ve skutečnosti mi představa, že budu muset trávit své dny volna ve společnosti nějaké ovdovělé ošetřovatelky, připadala příšerná.

„Slyšel jste to, pane Durkine? Odteď budete mít o nedělích volno. To se však samozřejmě odrazí na vaši výplatě.“

Chtěla jsem se zeptat, jestli se povinnost vozit doktorku do města odrazí i na mém platu, ale odpověď už jsem znala. Doktorka Vogelová mi právě řekla, že mi dělá laskavost, když mě nechá jezdit do Clayburgu, abych mohla na mši.

Najednou jsem zaslechla vytí, které mohla vydávat jenom smečka psů. Auto se blížilo k obrovskému kamennému sídlu, osvětlenému plynovými lucernami. K vozu se vrhl obrovský, hnědý pastýřský pes a dva menší černí teriéři, kteří zběsile štěkali. Doktorka Vogelová se vyklonila z okénka a zavolala na ně. „No ahoj, Lancastere, ty uličníku. Ahoj, Trixie, přestaň skákat! Poškrábeš auto, Peg.“

Charlie zastavil, vyskočil z auta a otevřel zadní dveře. Psíci hned hupslí dovnitř a začali se po doktorce Vogelové i po mně sápat. Seděla jsem nehybně, jak mě to učily jeptišky.

„Pokud se nebudete hýbat, pravděpodobně vás nekousnou,“ varovala nás sestra Rosemary, kdykoliv se blížil nějaký pes. Doktorka Vogelová se však hýbala. Nechala po sobě ta zvířata skákat a radostně se s nimi mazlila. Ohromilo mě, že se směje, přestože její krásný obličej olizovali svými strašnými jazyky.

„No tak, dolů,“ řekla nakonec nesmlouvavě doktorka Vogelová. Psi vyskákali z auta a ona je následovala.

„Dobrou noc, paní doktorko,“ zavolala jsem, ale očividně mě neslyšela. Klusala vzhůru po masivních kamenných schodech,